

Mondgezondheid bij patiënten met cognitieve klachten met een verwijzing naar de geheugenpoli;

Gepubliceerd: 22-02-2022 Laatste bijgewerkt: 31-01-2025

Primaire doelstelling- Beoordelen van de mondgezondheid bij patiënten met cognitieve klachten die een geheugenkliniek bezoeken. (mondgezondheid wordt voor dit onderzoek gedefinieerd als de aanwezigheid van diepe cariëslaesies, parodontale pockets...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving nog niet gestart
Type aandoening	Overige aandoening
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON57270

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

DeMo studie

Aandoening

- Overige aandoening

Synoniemen aandoening

Mondgezondheid

Aandoening

mondgezondheid

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Universitair Medisch Centrum Groningen

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Cognitieve klachten, Comprehensive geriatric assessment, Geheugenpoli, Mondgezondheid

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

- Uitkomst mondgezondheid: Screening van mondgezondheidsproblemen zoals: cariës, parodontitis, kauwfunctie (is de patiënt in staat om goed te kunnen eten), occlusie (functionele eenheden), orale status (dentaat/edentaat), tandartsbezoeken, orale pijn, mobiele elementen, problemen met het mondslijmvlies, mondhygiëne, subjectieve droge mond.

Secundaire uitkomstmaten

- Of het aanbevolen mondadvies is opgevolgd.
- Samenstelling van het orale microbioom

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Het risico op het ontwikkelen van cognitieve klachten neemt toe met de leeftijd. Wanneer patiënten cognitieve klachten ontwikkelen kunnen zij voor objectivering van deze klachten worden doorverwezen naar de geheugenpoli. Op de poli wordt hun cognitieve en algemene gezondheidstoestand op een objectieve wijze beoordeeld door onder andere het Comprehensive Geriatric Assessment (CGA). Het gehele lichaam inclusief en het sociaal welbevinden wordt onder de loep genomen, behalve de mond. Screening van de mondgezondheid is niet opgenomen in het CGA en de screening op de geheugenpoli terwijl de mondgezondheid in de literatuur wel in verband wordt gebracht met ernstige gezondheidsproblemen en kwaliteit van leven, met name bij ouderen. Maar omdat niet duidelijk is of het

screenen van mondgezondheid op de geheugenpoli ook daadwerkelijk toegevoegde waarde heeft wordt er een pilot studie opgezet waarbij het screenen van de mondgezondheid door mondzorg professionals wordt toegevoegd aan de screening op de geheugenpoli. De studie zal multidisciplinair van opzet zijn (neurologie, geriatrie en tandheelkunde) en heeft als primair doel te kijken of ouderen die de geheugen poli bezoeken mondgezondheidsproblemen hebben die at risk zijn voor hun gezondheid. Dat zal gedaan worden door mondfotografie en röntgenopnames. Ook zal er een vragenlijst ingevuld moeten worden waarin gevraagd wordt naar mondgezondheidsproblemen. Na de mondgezondheidscreening krijgen ouderen adviezen en tips om hun mondgezondheid te verbeteren dan wel te behouden. In een follow up programma zal dan gekeken worden hoe het gaat met de mondgezondheid over tijd en of de gegeven adviezen ook opgevolgd zijn dan wel nuttig waren.

Verder zijn er aanwijzingen dat het orale microbiom betrokken is bij de ontwikkeling en progressie van gezondheidsproblemen waaronder neurodegeneratieve aandoeningen. De mogelijke betrokkenheid van het orale microbiom bij de ontwikkeling en progressie van deze aandoeningen is minder goed onderzocht in tegenstelling tot de gut-brain axis terwijl het maagdarmkanaal in de mond begint. Om die reden zal het orale microbiom in deze studie zijdelings meegenomen worden. Patiënten moeten daartoe hun mondspoelen met fysiologisch zout en het mengsel in een potje spugen.

Doel van het onderzoek

Primaire doelstelling

- Beoordelen van de mondgezondheid bij patiënten met cognitieve klachten die een geheugenklinik bezoeken. (mondgezondheid wordt voor dit onderzoek gedefinieerd als de aanwezigheid van diepe cariëslesies, parodontale pockets >6 mm, gezwollen en rood tandvlees, kauwproblemen (men kan niet goed eten), beweeglijke elementen, mucosale pathologie en/of botpathologie).

Secundaire doelstellingen:

- Beoordelen van de samenstelling van het orale microbiom in subgroepen van patiënten op basis van bijv. cognitieve functie of kwetsbaarheid.
- Beoordelen of het mondgezondheidsadvies van de patiënten is opgevolgd (bijv. patiënten gebruikten de geadviseerde mondverzorgingsproducten, waren op bezoek bij de tandarts)

Onderzoekopzet

Explorative study

Bij patiënten die bereid zijn mee te doen aan deze pilot studie worden wanneer zij de geheugen poli bezoeken aanvullend:

- twee vragenlijsten afgenomen over hun mondgezondheid en tandartsbezoek.
- röntgenfoto's van het tand-kaakstelsel gemaakt (orthopantomogram en

bitewings) zoals bij de tandarts.

- foto's van de mond gemaakt met een gewone fotocamera en mondspiegels.
- een mondspeelset verzameld voor het bepalen van het orale microbiom (deelnemers wordt gevraagd de mond te spoelen met fysiologisch zout gedurende 10 seconden en dit uit te spugen in een potje)

Inschatting van belasting en risico

Alle patiënten die een afspraak/uitnodiging hebben in de geheugenkliniek krijgen een brief van de behandelaar van de geheugenkliniek met schriftelijke informatie over het mondgezondheidsonderzoek en de mogelijkheden om deel te nemen. Patiënten die willen deelnemen dienen het toestemmingsformulier (die bij de informatiebrief voor de patiënt is gevoegd) terug te sturen naar de geheugenkliniek. Wanneer de geheugenkliniek het toestemmingsformulier heeft ontvangen, worden de vragenlijsten naar de patiënt gestuurd en wordt de patiënt gevraagd de vragenlijsten mee te nemen wanneer ze de geheugenkliniek bezoeken. Op de dag dat de patiënt de geheugenkliniek bezoekt, wordt gecontroleerd of de patiënt wilsonbewaam is. Zo niet, dan wordt de patiënt geïncludeerd. Vervolgens worden intra-orale foto's, tandheelkundige röntgenfoto's (orthopantogram en twee bitewings) gemaakt en wordt het orale microbiom bemonsterd (mondspeeling). Er zijn geen risico's omdat alle procedures routinematige tandheelkundige onderzoeken zijn die vaak worden toegepast tijdens routinematige tandheelkundige controles. Het voordeel voor de patiënten is dat ze worden geïnformeerd over hun mondgezondheid en dat ze mondgezondheidsadvies krijgen als de mondgezondheid als slecht wordt beschouwd. Dit kan patiënten helpen verdere achteruitgang van hun mondgezondheid te voorkomen en daarmee mogelijke algemene gezondheidsproblemen die verband houden met een slechte mondgezondheid te voorkomen. Het voorgestelde onderzoek zal inzicht geven in de mogelijke meerwaarde van mondgezondheidsbeoordeling naast de CGA voor patiënten die worden verwezen naar de geheugenkliniek, aangezien mondgezondheid nog niet is opgenomen in de CGA-beoordeling. De studie zal ook meer inzicht geven of mondgezondheid en het orale microbiom in subgroepen van patiënten verschillen op basis van bijv. cognitieve functie of kwetsbaarheid. Als er verschillen worden opgemerkt, kan verder onderzoek worden gedaan om meer inzicht te krijgen in de mogelijke rol van mondgezondheid en het orale microbiom in het proces van dementie.

Bij bewezen toegevoegde waarde kan een mondgezondheidsbeoordeling worden beschouwd als onderdeel van de GCA. Op deze manier worden mondgezondheidsproblemen vroegtijdig herkend en wordt patiënten geadviseerd hoe ze voor hun mondgezondheid moeten zorgen.

Contactpersonen

Publiek

Universitair Medisch Centrum Groningen

Hanzeplein 1
Groningen 9700 RB
NL

Wetenschappelijk

Universitair Medisch Centrum Groningen

Hanzeplein 1
Groningen 9700 RB
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

- Alle patiënten die verwezen worden naar de geheugenkliniek van het Universitair Medisch Centrum Groningen vanwege geheugenklachten.
- Op de geheugenpoli gezien worden door een geriater of gespecialiseerde ouderenverpleegkundige voor een diagnostisch onderzoek inclusief een CGA.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

- Patiënten die vanwege hun algemene toestand niet kunnen of willen meewerken aan een tandheelkundige screening.

- Wilsonbekwame patiënten

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Blinding: Open / niet geblindeerd

Controle: Geen controle groep

Doel: Diagnostiek

Deelname

Nederland

Status: Werving nog niet gestart

(Verwachte) startdatum: 01-04-2022

Aantal proefpersonen: 100

Type: Verwachte startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum: 22-02-2022

Soort: Eerste indiening

Toetsingscommissie: METC Universitair Medisch Centrum Groningen (Groningen)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL76845.042.21